

Minister Klimatu i Środowiska

DLŁ-WNO.050.54.2024.RB
3119561.12272982.9926466
Warszawa, 26-04-2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją Pana Posła Daniela Milewskiego w sprawie zapowiedzi ustanowienia społecznego nadzoru nad lasami, K10INT2269, przedstawiam poniżej odpowiedzi na poszczególne pytania zawarte w przedmiotowym wystąpieniu.

1. *Jakie narzędzia będą dostępne dla społeczeństwa w celu monitorowania i nadzorowania gospodarki leśnej?*

Uprzejmie informuję, że na podstawie obecnie obowiązujących przepisów istnieją narzędzia służące monitorowaniu gospodarki leśnej. Jednym z podstawowych narzędzi jest możliwość zgłoszenia skarg i wniosków dotyczących planów lub wykonania działań z zakresu gospodarki leśnej, jak też uzyskiwanie informacji w tym obszarze na podstawie przepisów o dostępie do informacji publicznej.

Warto wspomnieć o Banku Danych o Lasach (hurtownia danych gromadząca, przetwarzająca i udostępniająca informacje dotyczące lasów wszystkich form własności na terenie Polski), w którym publikowane są szczegółowe dane dotyczące konkretnego obszaru leśnego, w tym planowane działania z zakresu gospodarki leśnej ujęte w obowiązującym planie urządzenia lasu.

Jednocześnie informuję, że trwają prace legislacyjne dotyczące fundamentalnego zwiększenia udziału społecznego w procesie tworzenia i wykonywania planów urządzenia lasów. Zgodnie z zamierzeniem, partycypacja społeczna będzie miała kilka wymiarów. Zostanie ona rozwinięta już na etapie przygotowywania planu – i to w dwóch wymiarach. Po pierwsze, w wymiarze indywidualnym, gdyż każdy będzie mógł przedstawiać swoje uwagi, uczestniczyć w wizytach i spacerach studyjnych czy zaznaczać postulaty w ramach

geoankiet. Konsultacje społeczne będą prowadzone zarówno przed, jak i po sporządzeniu i opublikowaniu projektu planu urządzenia lasów. Po drugie, w wymiarze pośrednim, tj. na forum gminy, gdyż rady gmin nie tylko będą opiniować projekty planów urządzenia lasów, ale także rozpatrywać sprawozdania nadleśniczych z ich realizacji. Ponadto zapewniona zostanie pełna transparentność działań związanych z planami urządzenia lasu, w tym poza tradycyjnymi kanałami informacyjnymi także np. serwisy społecznościowe. Nadto wprowadzona zostanie możliwość zaskarżania planów urządzenia lasów przez wszystkich mających ku temu interes prawny, organizacje społeczne, prokuratora czy Rzecznika Praw Obywatelskich, która zagwarantuje pewność co do legalności zatwierdzonych planów urządzenia lasów.

2. *Jakie będą przewidywane procedury związane z możliwością zaskarżania planów urządzenia lasu do sądu?*

Przewiduje się, że skarga na rozstrzygnięcie ministra właściwego do spraw środowiska będzie przysługiwała do sądu administracyjnego zgodnie z procedurą ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* (Dz.U. z 2023 r. poz. 1634 z późn. zm.) na zasadach analogicznych do zaskarżania aktów wskazanych w art. 3 § 2 pkt 4 tej ustawy. Skargę wnosi się w terminie 30 dni od dnia ogłoszenia rozstrzygnięcia ministra w Biuletynie Informacji Publicznej.

3. *Jakie kryteria będą brane pod uwagę przy ocenie zgodności planów urządzenia lasu z wymaganiami prawnymi i ekologicznymi?*

Uprzejmie informuję, że podstawowymi kryteriami oceny zgodności planów urządzenia lasu z wymogami ochrony przyrody będzie analiza zgodności projektów planów urządzenia lasu z przepisami prawa m.in. przepisami ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. z 2024 r. poz. 530) oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o *ochronie przyrody* (Dz.U. z 2023 r. poz. 1336), aktami wykonawczymi do ww. ustaw oraz planami ochrony poszczególnych form ochrony przyrody. Ponadto, musi zostać zapewniona zgodność planu urządzenia lasu z celami i zasadami prowadzenia gospodarki leśnej oraz wymaganiami dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej, zgodność z wymaganymi uzgodnieniami, a także rozpatrzenie wymaganych opinii. Wzorce kontroli będą zarówno materialnoprawne (przesłanki kształtujące plan urządzenia lasu), jak i formalne (procedura tworzenia). W ramach tego drugiego wzorca kontrolowana będzie przez sąd administracyjny prawidłowość przeprowadzenia procesu partycypacji społecznej.

4. *Jakie instytucje lub organizacje będą zaangażowane w nadzór społeczny nad lasami?*

Naszym celem jest, aby każdy członek zainteresowanej społeczności mógł angażować się i miał określony wpływ na zarządzanie elementami środowiska, w tym lasami (mieszkańcy gminy na terenie, której znajduje się las, zainteresowane organizacje ekologiczne). Ważnym forum na tym gruncie są gminy, dlatego zamierza się przyznać radom gmin uprawnienie do opiniowania projektów planów urządzania lasów, jak też do rozpatrywania sprawozdań nadleśniczego z ich realizacji na terenie gminy.

5. *Jakie są oczekiwane korzyści dla środowiska i społeczeństwa z większego zaangażowania społecznego w zarządzanie lasami?*

Zwiększenie zaangażowania społecznego powinno być odbierane jako funkcja społeczna, która definiuje i ułatwia dyskusję na temat realizacji szeregu usług ekosystemowych.

Oczekowaną korzyścią działań podejmowanych przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska będzie m.in. dostosowanie zarządzania lasami do oczekiwań przyrodniczych, społecznych i gospodarczych, w tym oczekiwań lokalnych społeczności, łagodzenie lokalnych konfliktów, przejrzystość i zrozumienie mechanizmów zarządzania lasami, w tym wpływu podejmowanych decyzji m.in. na społeczeństwo, środowisko i gospodarkę. Ważne jest stworzenie płaszczyzny, na której wszyscy zainteresowani interesariusze będą mogli wzajemnie przybliżyć swoje perspektywy. Zwiększenie zaangażowania społecznego w zarządzanie lasami pozwoli istotnie poszerzyć zakres informacji, jaki pozostaje w dyspozycji projektantów planów urządzania lasów, w szczególności w zakresie funkcji przyrodniczych i społecznych, które urządzone lasy pełnią. Wprowadzenie sprawozdań nadleśniczych na forum gmin umożliwi wzajemne poznanie, jak też dialog lokalnej społeczności z administracją leśną, celem wypracowania najlepszych kierunków działań. Ważną rolę odgrywać będą wizyty czy spacerów terenowe, będące okazją dla mieszkańców do poszerzenia wiedzy na temat pobliskiego lasu oraz osób nim zarządzających, jak też do przedstawienia swoich oczekiwań wobec tego lasu.

Wprowadzenie rozwiązań zwiększających udział społeczeństwa w sporządzaniu planów urządzania lasu oraz możliwości sądowej kontroli rozstrzygnięć ministra właściwego do spraw środowiska w sprawie zatwierdzenia tych planów przyczyni się do zwiększenia dbałości o środowisko naturalne przez właścicieli lasu i organy państwowe, a także umożliwi partycypację społeczeństwa w decydowaniu o kształcie środowiska naturalnego na terenie lasów. Ponadto, kontrola sądowa pozwoli na uzyskanie pewności, że plan urządzania lasu nie jest sprzeczny z prawem.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Mikołaj Dorożala
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów